

Fokreglement Nederlandse Boergeit Januari 2018

Auteur: Fokcommissie Nederlandse Boergeit

Datum: Januari 2018

Versie: 1.2

Website: www.boergeiten.org
www.geiten.org

Inhoudsopgave

1	ORGANISATIE	3
1.1	Lidmaatschap	3
1.2	Fokcommissies	3
1.3	Stamboeksecretariaat	3
1.4	Stamboekinspectie	4
2	HET STAMBOEK.....	5
2.1	Het register of hulpstamboek	5
2.2	Het jongveeregister	5
2.3	Het stamboek	5
3	REGISTRATIE EN OPNAME	6
3.1	Het registreren van dekkingen.....	6
3.1.1	Het geboortebericht.....	6
3.1.2	Kunstmatige inseminatie en embryo transplantatie	7
3.2	Het registreren van lammeren.....	7
3.2.1	Geitlammeren	7
3.2.2	Boklammeren	7
3.2.3	Controle op afstamming	7
3.2.4	Het merken.....	8
3.3	Opname in het stamboek en register	8
3.3.1	Voorlopige opname van bokken	9
3.3.2	Definitieve opname van bokken	9
3.3.3	Opname van geiten in stamboek of register.....	10
3.3.4	Herkeuring op verzoek	10
3.3.5	Herkeuring op beroep.....	10
4	PRESTATIEONDERZOEK.....	11
4.1	Groeieigenschappen	11
5	PREDICATEN.....	12
5.1	Stamboek	12
5.2	Overige predicaten.....	12
5.3	Ontnemen van predicaten	12
6	AAN-EN AFVOER VAN DIEREN	13
6.1	Aan- en verkoop.....	13
6.2	Afvoer.....	13
6.3	Export.....	13

6.4	Import.....	13
-----	-------------	----

1 Organisatie

Het doel van de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij (NOG) is het bevorderen van een doelmatige fokkerij van geiten in Nederland in de ruimste zin van het woord. Het uitvoeren van taken op het gebied van registratie, waaronder begrepen het aanleggen en bijhouden van een registratiebestand van geiten en het verzamelen en vastleggen van voor de fokkerij belangrijke gegevens van de geregistreerde dieren alsook het verwerken van de geregistreerde gegevens behoort tot de kerntaken van de NOG.

1.1 Lidmaatschap

De geitenhouder is lid van een plaatselijke vereniging. De verenigingen zijn lid van de NOG, waardoor de geitenhouder gebruik kan maken van de diensten van de NOG.

1.2 Fokcommissies

De fokcommissies hebben als taak de raseigenschappen van geiten te bewaren en te versterken. Elk stamboekras (vier melkrassen: Wit, Bont, Toggenburger en Nubisch en één vleesras: Boergeit) heeft haar eigen fokcommissie.

Iedere fokker die bij de NOG geregistreerde dieren van het betreffende ras heeft is automatisch aangesloten bij de betreffende fokcommissie en spreekt op de door het bestuur van de fokcommissie belegde vergaderingen mee over de raseigenschappen en allerlei andere zaken. Het bestuur van de fokcommissie wordt gekozen door de fokkers van het betreffende ras. De fokcommissie bepaalt de rasstandaard, welke dieren er voor de fokkerij ingezet kunnen worden en geeft voorlichting / verstrekt informatie aan de fokkers.

Voor de boergeiten kan de meest recente informatie betreffende het ras gevonden worden op de website van het ras: www.boergeiten.org Algemene informatie is te vinden op de website van de NOG: www.geiten.org

1.3 Stamboeksecretariaat

Het landelijk stamboekbestand wordt beheerd onder verantwoordelijkheid van het NOG-bestuur en omvat het gehele leden-, fokkers- en dierenbestand van de NOG voor alle rassen. De door het bestuur aangestelde regionale stamboeksecretariaten onderhouden de gegevens van de fokkers en dieren van de betreffende regio.

1.4 Stamboekinspectie

Stamboekinspecties worden uitgevoerd door daartoe opgeleide en aangestelde inspecteurs. De stamboekinspecteurs vallen onder de verantwoordelijkheid van de landelijke organisatie en worden door de per ras door het bestuur van de fokcommissie aangewezen stamboeksecretaris van de NOG begeleid middels instructie- en bijscholingsdagen en instructiemateriaal. Voor het boergeitenras zijn, in het belang van uniformiteit en kwaliteit van inspecties, slechts een zeer beperkt aantal stamboekinspecteurs aangewezen voor het verrichten van alle stamboekinspecties. Het bestuur van de fokcommissie heeft een beslissende stem in aanwijzing van de rasgebonden stamboekinspecteurs.

2 Het stamboek

Het totale stamboek bestaat uit het register (of hulpstamboek), het jongveeregister en het eigenlijke stamboek.

2.1 Het register of hulpstamboek

Geiten met een geheel of gedeeltelijk onbekende afstamming (onvolledige afstamming), maar die voor wat betreft het exterieur voldoen aan de eisen die door de fokcommissie aan het ras worden gesteld en hierop zijn beoordeeld door een voor het betreffende ras erkende inspecteur van de NOG, kunnen worden ingeschreven in het register of hulpstamboek. Voor de beoordeling op raskenmerken dienen de dieren minstens 1 jaar oud te zijn. Deze dieren worden registerdieren genoemd en in het databestand gekenmerkt met "R1" (eerste generatie registerdieren) of "R2" (tweede generatie registerdieren).

Lammeren uit R1 moeders en volbloed- of stamboekvaders worden gekenmerkt met "GA" (geregistreerde afstamming) en krijgen na goedkeuring bij stamboekinspectie het kenmerk "R2". Lammeren uit R2 moeders en volbloed- of stamboekvaders worden als volbloeddieren gekenmerkt in het jongveeregister (kenmerk "JVR") en krijgen na goedkeuring bij stamboekinspectie het kenmerk "S".

2.2 Het jongveeregister

Geitenlammeren, geboren uit stamboek-, volbloed- of tweede generatie registerdieren kunnen worden opgenomen in het jongveeregister, mits ze geen erfelijke gebreken vertonen. De geregistreerde dieren in het jongveeregister worden volbloeddieren genoemd en in het databestand gekenmerkt met "JVR". Bij het ras Boergeit geldt dat dieren die een volbloedpercentage hebben van 87,5 % of meer geregistreerd kunnen worden in het jongveeregister.

2.3 Het stamboek

Volbloeddieren kunnen worden opgenomen in het stamboek als zij voldoen aan de exterieureisen die door de fokcommissie zijn gesteld. Opname in het stamboek kan bij boergeit bokken vanaf een leeftijd van drie maanden, geiten dienen minstens 1 jaar te zijn. De stamboekopname dient te gebeuren door een voor het betreffende ras erkende inspecteur van de NOG. Goedgekeurde volbloeddieren worden stamboekdieren genoemd en in het databestand gekenmerkt met een "S".

3 Registratie en opname

3.1 Het registreren van dekkingen

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen dekkingen uit de hand en het inscharen van bokken. Bij dekkingen uit de hand wordt de datum van de dekking door de fokker genoteerd. Bij inscharen wordt de periode waarin de bok samen met de geiten gehuisvest of geweid is geweest door de fokker bijgehouden. Indien men de dekking heeft gezien of er van een dekblok gebruik is gemaakt, kan tevens de vermoedelijke dekdatum vermeld worden. Als er bij het inscharen van bok wordt gewisseld, moet er een periode van veertien dagen tussen het uitscharen van de ene bok en het inscharen van de volgende bok aangehouden worden, tenzij men gebruik maakt van dekblokken met per bok een verschillend gekleurd blok. In dat geval voldoet een periode van vier dagen tussen het uit- en inscharen, onder voorwaarde dat de dekdata zijn vastgelegd. Het is niet toegestaan meerdere bokken tegelijkertijd in één koppel in te scharen.

3.1.1 Het geboortebericht

De uitvoering van het oormerken is de verantwoordelijkheid van de fokker en vindt plaats middels de door de overheid bepaalde regels. Registratie van de geboorte geschiedt door het doen van een geboortebericht aan de stamboeksecretaris door de fokker op één van de volgende wijzen:

- Middels registratie van de geboorte in het eigen fokkersaccount van het stamboekprogramma
- Middels het doorgeven van de geboorte via e-mailbericht aan de stamboeksecretaris
- Middels schriftelijk bericht aan de stamboeksecretaris
- Middels telefonisch bericht aan de stamboeksecretaris

Hierbij worden door de fokker de volgende zaken doorgegeven:

- Grootte van de worp
- Lam naam en registratienummer
- Lam geslacht
- Vader naam en registratienummer
- Moeder naam en registratienummer
- Geboortedatum lam
- Ras en kleur (traditioneel / rood)

Door de stamboeksecretaris wordt hiernaast het volgende geregistreerd:

- Volbloedpercentage en kenmerk registratie (JVR of GA)

Eerst na fiattering van onder verantwoordelijkheid van de NOG aangestelde stamboeksecretaris vindt definitieve registratie in het stamboekbestand plaats en wordt een afstammingsbewijs of een bewijs van opname in het jongveeregister verstuurd aan de fokker.

3.1.2 Kunstmatige inseminatie en embryo transplantatie

Kunstmatige inseminatie (KI) wordt als bevruchtingsmethode voor stamboekdieren erkend, mits:

- Het sperma afkomstig is van een in het stamboek of jongveeregister geregistreerde bok of, bij importsperma, afkomstig is van een voor het betreffende stamboek erkende bok;
- Het sperma deugdelijk en uniek is geïdentificeerd;
- Er op het geboortebericht is aangegeven dat het KI betreft door achter de naam "KI" te vermelden.

Lammeren geboren uit embryotransplantatie (ET) worden als volbloed lammeren erkend, mits:

- De biologische ouders voldoen aan de eisen die aan ouders van volbloedlammeren worden gesteld;
- Er een certificaat van oorsprong van het embryo is;
- Er op het geboortebericht is aangegeven dat het ET betreft door achter de naam "ET" te vermelden.

3.2 Het registreren van lammeren

3.2.1 Geitlammeren

Voor het registreren van geitlammeren binnen het stamboek moet de moeder binnen het boergeitras ingeschreven zijn als tweede generatie register (R2), jongveeregister (JVR) of stamboek (S) en moet de vader als volbloed boergeit geregistreerd staan (JVR) of ingeschreven zijn binnen het stamboek (S) als boergeit. Bij het ras Nederlandse Boergeit geldt voor registratie binnen het ras bovendien een volbloedpercentage van minimaal 87,5 %.

3.2.2 Boklammeren

Voor het registreren van boklammeren binnen het stamboek moet de moeder binnen het boergeitras ingeschreven zijn als tweede generatie register (R2), jongveeregister (JVR) of stamboek (S) en moet de vader als volbloed boergeit geregistreerd staan (JVR) of ingeschreven zijn binnen het stamboek (S) als boergeit. Bij het ras Nederlandse Boergeit geldt voor registratie binnen het ras bovendien een volbloedpercentage van minimaal 87,5 %.

3.2.3 Controle op afstamming

De NOG is verantwoordelijk voor registratie en afstamming en houdt toezicht op tatoeage en oormerken. Jaarlijks worden daartoe onder meer steekproefsgewijs dieren aangewezen voor

afstammingsonderzoek (DNA-onderzoek). De leden zijn verplicht hun medewerking te verlenen aan deze en andere controles.

Indien onregelmatigheden worden geconstateerd in registratie, afstamming en / of oormerken worden de betreffende dieren uit de registers van het betreffende ras verwijderd en het dier wordt onder het ras "overig / onbekend" geplaatst. Indien relevant, wordt de afstamming van het dier doorgehaald. Eventuele nakomelingen kunnen nooit als volbloeddier erkend worden.

3.2.4 Het merken

De geitenhouder is verantwoordelijk voor het tijdig en correct inbrengen van het levensnummer van de lammeren. Het inbrengen van de oormerken dient bij de geitenhouder thuis te gebeuren. Het inbrengen van het levensnummer dient volgens de regels van de overheid plaats te vinden. Niet geormerkte dieren worden op keuringen niet toegelaten en worden niet geaccepteerd voor stamboekinspectie.

3.3 Opname in het stamboek en register

Bij stamboekinspectie wordt het oormerk van het betreffende dier geregistreerd op het NOG-keurrapport. Registratie van het rapport in het stamboekbestand wordt altijd gekoppeld aan het op het formulier geregistreerde oornummer.

Het keurrapport is verdeeld in de zogenaamde bovenbalk, de onderbalk en eventuele bemerkingen. De bovenbalk bevat de belangrijkste beoordelingscriteria, te weten:

- Algemeen voorkomen
- Type
- Ontwikkeling
- Benen
- Bepiering.

Deze criteria worden gewaardeerd met punten op een schaal van 65 tot 100.

In de onderbalk worden de volgende onderdelen lineair beoordeeld op een schaal van 1 tot en met 9:

- Kop: van fijn naar gewenst naar grof
 - Hals: van kort naar gewenst naar lang
 - Voorhandbreedte: van smal naar gewenst naar breed
 - Voorhanddiepte: van ondiep naar gewenst naar diep
 - Inhoud: van weinig naar gewenst naar veel
 - Bovenbouw: van week naar gewenst naar opgebogen
 - Kruislengte: van kort naar gewenst naar lang
 - Kruisligging: van hellend naar gewenst naar vlak
 - Stand achterbenen: van recht naar gewenst naar krom
 - Beenkwaliteit: van fijn naar gewenst naar grof
 - Kootlengte: van lang naar gewenst naar kort
-

-
- Bepiering schoft: van weinig naar gewenst (optimum kenmerk)
 - Bepiering lende: van weinig naar gewenst (optimum kenmerk)
 - Bepiering bil: van weinig naar gewenst (optimum kenmerk)

Bij de afwijkingen wordt aangegeven of het dier bepaalde afwijkingen in bouw of kleur vertoont, waarbij onderscheid gemaakt wordt in lichte en ernstige afwijkingen en in uitsluitingen.

Eerste lactatiegeiten en bokken jonger dan vierentwintig maanden krijgen voor het onderdeel algemeen voorkomen maximaal 89 punten, waarbij de eerste lactatiegeiten voor het onderdeel uier eveneens maximaal 89 punten kunnen krijgen. Twee inspecteurs van de NOG, die bevoegd zijn om dieren van het Boergeitenras te beoordelen (rasgebonden inspecteurs), bepalen of het betreffende dier voldoet aan de eisen die de fokgroep voor dat ras heeft opgesteld. Hiervan wordt een volledig keurrapport opgemaakt. Uiterlijk één maand na de inschrijving wordt het ingevulde rapport ingeleverd bij het regionale stamboeksecretariaat. Na inbreng van het keuringsrapport door de stamboeksecretaris in het stamboekbestand van de NOG ontvangt de eigenaar van hem een bewijs van geregistreerde afstamming met vermelding van het laatst ingebrachte keuringsrapport. Hierdoor komen eerdere rapporten van het betreffende dier te vervallen. Indien het dier niet voldoet aan de eisen, die door de fokcommissie zijn gesteld, vermeldt de inspecteur dit duidelijk op het keurrapport en geeft het mondeling door aan de eigenaar.

Opnames kunnen plaatsvinden op keuringen, centraal of aan huis. In het laatste geval moet de eigenaar tijdig een verzoek indienen bij de door de NOG hiertoe aangewezen coördinator en zijn voorrijdkosten verschuldigd. Voor stamboekopname wordt jaarlijks samen met de fokkers een beperkt aantal dagen vastgesteld waarop stamboekinspectie (op keuringen of centraal) en één dag per jaar voor huisopname.

Er wordt onderscheid gemaakt in een voorlopige opname, definitieve opname en herkeuring op verzoek. Een dier mag slechts één maal per kalenderjaar aangeboden worden voor opname in het stamboek.

3.3.1 Voorlopige opname van bokken

De voorlopige opname geldt voor jonge volbloedbokken. Zij kunnen vanaf een leeftijd van drie maanden tot een leeftijd van één jaar worden aangeboden voor opname in het stamboek. Indien de bokken bij voorlopige opname niet aan de stamboekeisen voldoen, mogen zij niet ingezet worden in de stamboekfokkerij.

3.3.2 Definitieve opname van bokken

Na een leeftijd van twaalf maanden kunnen volbloedbokken worden aangeboden voor definitieve opname in het stamboek. Indien de bokken bij definitieve opname niet aan de stamboekeisen voldoen, mogen zij niet ingezet worden en blijven in de stamboekfokkerij.

3.3.3 Opname van geiten in stamboek of register

Volbloed geiten van het boegetras kunnen worden aangeboden voor opname in het stamboek vanaf een leeftijd van 12 maanden. Deze opname in het stamboek is definitief. Geiten van onbekende afstamming kunnen, mits ze 12 maanden zijn, worden aangeboden voor opname in het register van Boergeit.

3.3.3.1 *Exterieurfouten:*

Kleurafwijkingen worden vooralsnog beschouwd als schoonheidsfouten.

Uitsluitingsfouten:

- Overbeet > 6 mm
- Snoekenbek
- Varkensbek

Schoonheidsfouten:

- Blauwe ogen
- Hol voorhoofd
- Verticaal en horizontaal gevouwen oren
- Scheef neusbeen
- Meer dan 2 spenen aan 1 zijde

3.3.3.2 *Overige eisen en aanwijzingen stamboekopname:*

Leeftijd: Minimaal twaalf maanden.

Eerste lactatiegeiten en bokken jonger dan vierentwintig maanden krijgen voor het onderdeel Algemeen Voorkomen maximaal 89 punten.

Geiten met exterieurfouten die volgens de rasstandaard niet toegestaan zijn of met erfelijke gebreken krijgen een score "onvoldoende" bij afwijkingen, wat een automatische afkeuring inhoudt. Voor Algemeen Voorkomen wordt hierbij een score AFG gehanteerd.

In het databestand worden deze geiten gekenmerkt met "AFG".

3.3.4 Herkeuring op verzoek

Elk dier mag opnieuw voor opname in het stamboek worden aangeboden, mits het dier in hetzelfde kalenderjaar nog niet eerder is aangeboden. Met een herkeuring vervallen de eerdere stamboekopnames.

Indien bokken bij een herkeuring niet meer voldoen aan de stamboekeisen, mogen ze niet meer ingezet worden in de stamboekfokkerij.

3.3.5 Herkeuring op beroep

Omdat inmiddels alle stamboekopnamen plaatsvinden door 2 aan het Boegetras verbonden stamboekinspecteurs, is de mogelijkheid van herkeuring op beroep vervallen.

4 Prestatieonderzoek

4.1 Groeieigenschappen

Voor het ras Boergeit wordt de prestatie bepaald aan de hand van het wegen van de lammeren. Een Excelbestand is hiervoor beschikbaar en mogelijkheid tot registratie in het stamboekprogramma wordt ontwikkeld.

5 Predicaten

Aan dieren van de stamboekrassen kunnen predicaten worden verstrekt, indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Bij verandering van het predicaat wordt een nieuw afstammingsformulier ter beschikking gesteld.

5.1 Stamboek

Geiten en bokken die ingeschreven zijn in het stamboek, krijgen het predicaat Stamboek. Dit wordt door middel van "S" gecodeerd weergegeven in het databestand.

5.2 Overige predicaten

Overige predicaten kunnen in de toekomst op basis van registratie van groeiprestatie van eigen lammeren voor bokken en/of geiten worden ontwikkeld.

5.3 Ontnemen van predicaten

Het stamboekpredicaat van een bok kan op verzoek van de fokcommissie van het betreffende ras ingetrokken worden door het bestuur van de NOG, na consultatie van bestuurslid voor fokkerijaangelegenheden. Hiermee is het dan ook niet meer toegestaan om het dier in de stamboekfokkerij te gebruiken.

Redenen van intrekking van het stamboekpredicaat kunnen zijn:

- Overdragen van erfelijke gebreken;
- Overdragen van rasafwijkingen;
- Ondermaatse vererving van gebruikskwaliteiten.

6 Aan-en afvoer van dieren

6.1 Aan- en verkoop

Indien een geregistreerd dier verkocht wordt aan een ander NOG-lid, moeten de stamboekpapieren opgestuurd worden naar het stamboeksecretariaat, met vermelding van naam, adres, lidnummer en UBN van de nieuwe eigenaar. De verkoper is verantwoordelijk voor de correcte afhandeling. Voor de nieuwe eigenaar is het lidmaatschap van een vereniging van de NOG vereist voor registratie van dieren op zijn/haar naam. In alle andere gevallen wordt het dier `buiten stamboek` geplaatst, wat wil zeggen dat er geen nieuwe nakomelingen van kunnen worden geregistreerd en het dier niet mag deelnemen aan door de NOG geregistreeerde keuringen en andere activiteiten.

Indien een verkochte geit al gedekt is, dient een registratie van dekking te worden meegegeven aan de nieuwe eigenaar, zodat hij/zij de nakomelingen kan laten registreren.

6.2 Afvoer

Indien het dier voor de dood of voor de handel is verkocht of indien het dier gestorven is, moeten de stamboekpapieren bij de regionaal stamboeksecretaris worden ingeleverd met opgave van reden of doel van afvoer.

6.3 Export

Bij verkoop naar het buitenland dienen exportcertificaten te worden meegeleverd. De verkoper stuurt de gegevens van het betreffende dier, met vermelding van de nieuwe eigenaar, naar het stamboeksecretariaat, dat ervoor zorgdraagt dat het exportcertificaat bij de betrokkene komt.

6.4 Import

Importdieren, -sperma en -embryo's kunnen door de NOG worden erkend als officiële afstammingsgegevens kunnen worden overlegd.

Dieren, geïmporteerd vanuit landen binnen de EU, van overeenkomstige in Nederland gehouden rassen en ingeschreven in het stamboek van het betreffende ras, worden direct ingeschreven. Aan geïmporteerde embryo's uit in het land van herkomst erkende stamboekdieren van een overeenkomstig ras worden dezelfde eisen gesteld als aan embryo's uit de NOG-stamboek- en registerdieren.

Aan het gebruik van geïmporteerd sperma worden dezelfde eisen gesteld als bij het gebruik van sperma uit NOG-stamboek- en registerdieren.

1 januari 2018,
Namens fokcommissie Nederlandse Boergeit,
Theo van der Meer, voorzitter.